

Kwalificatiestructuur Sport 2012

Beroepscompetentieprofielen

Opleider 4 en 5

Colofon

De Kwalificatiestructuur Sport 2012 (KSS 2012) is gebaseerd op beroepscompetentieprofielen voor trainer-coaches, instructeurs en opleiders. De beroepscompetentieprofielen zijn ontwikkeld

in opdracht van NOC*NSF/Academie voor Sportkader (ASK) door de projectgroep 'herijking KSS'. De werkgroep Kader heeft de profielen inhoudelijk beoordeeld en de

begeleidingscommissie heeft toegezien op het proces van de ontwikkeling.

Projectgroep 'Herijking KSS'

- Marja Blaas (KNGU)
- Caroline van den Boogaard (NSKiV)
- Arjen Boonstoppel (NOC*NSF)
- Jan Minkhorst (NOC*NSF/ASK)
- Liesbeth Neeskens (Vrije Universiteit Amsterdam, EXPOSZ - projectleider)
- Paul Peters (Atletiekunie)
- Nico Romeijn (KNVB)
- Paul de Ruijter (KNHB)
- Mark Torsius (NTFU)
- Nathalie Verdult (KNWU)
- Aljld Vervoorn (SEC)
- Lieke Vloet (NOC*NSF)

Werkgroep Kader NOC*NSF

- Henriët van der Weg (KNGU)
- Ton Meeles (KNVB)
- Ingrid Koppelman (NTTB)
- Theo de Vaal (KNLTB)
- Paul de Ruijter (KNHB)
- Frank Koomen (Atletiekunie)
- Janine Pleizier (Nevobo)
- Erik Lenselink (NOC*NSF, voorzitter)
- Nicole Hoogwerf (KNZB)
- Jan Minkhorst (NOC*NSF/ASK)

Begeleidingscommissie

- Erik Lenselink (NOC*NSF, voorzitter)
- Wendela Kuper (VWS)
- Ronald Veldman (WOS)
- Henk-Jan Geelen (NL-coach)
- Sabine Terhegge (Calibris)
- Robby Aldenkamp (NISB)
- Jes Hernandez (achterban Sport en Beweging, MBO)
- Arno Havenga (NL Sporter)
- Annemieke Beute (KNZB)
- Jan Minkhorst (NOC*NSF/ASK)
- Janine Pleizier (Nevobo)
- Eugene Lobry (FNV Sport)
- Tjeerd de Jong (ALODO)

Eindredactie

Mike Bouwmeester NOC*NSF/ASK
Annelies Tromp NOC*NSF/ASK
Fidder & Löh, Deventer

Samenstelling

Drs. A.A.C. Vervoorn (SEC)
Drs. E.M. Neeskens (EXPOSZ, VU)

Vormgeving

Diep Arnhem

Drukwerk

De Rijn b.v.

Deze uitgave is een productie van

NOC*NSF/Academie voor Sportkader.

Publicatienummer NOC*NSF

732

Legitimering

De Nederlandse sport is voor een groot deel afhankelijk van voldoende, goed en gekwalificeerd sporttechnisch en arbitrerend kader. Er is echter nog steeds een tekort, in zowel aantal als in kwaliteit. Tegelijkertijd wordt een steeds groter beroep gedaan op de georganiseerde sport waar het gaat om het invullen van een bredere maatschappelijke rol naar haar directe omgeving. Verenigingen worden gevraagd naast het traditionele sportaanbod, waarbij sporten het doel is, ook de sport als middel in te zetten voor bijvoorbeeld maatschappelijke aspecten, zoals bewegingsarmoede bij sommige bevolkingsgroepen en het combineren van werken en sporten.

In opdracht van NOC*NSF/Academie voor Sportkader heeft een projectgroep van bonden en experts de kwalificatiestructuur Sport 2012 (KSS 2012) ontwikkeld. Zij zijn begeleid door een commissie waarin overheid, sociale en maatschappelijke partners zitting hadden. De KSS 2012 geeft op vijf niveaus aan over welke kerntaken en competenties gekwalificeerd sportkader dient te beschikken.

Er wordt onderscheid gemaakt in vier richtingen: trainer-coach (wedstrijdgerelateerd), instructeur (niet-wedstrijdgerelateerd), official (scheidsrechter, jury tijdens wedstrijden) en opleider. De opleider is gesitueerd op niveau vier en vijf.

Door het ondertekenen van dit document geven de sociale partners in de sport, namelijk de Werkgevers in de Sport (WOS) en FNV-Sport samen met NOC*NSF, aan dat zij de inhoud van de Kwalificatiestructuur Sport 2012 onderschrijven en het beschouwen als een document dat een belangrijke bijdrage levert aan en richting geeft aan de verdere ontwikkeling van het sportkader in al zijn facetten.

WOS

Arnhem,
mei 2012

Dhr. R. van den Burg
Directeur

FNV-Sport

Amsterdam,
mei 2012

Dhr. M. Jansma
Bestuurder

NOC*NSF

Arnhem,
mei 2012

Dhr. G. Dielessen
Directeur

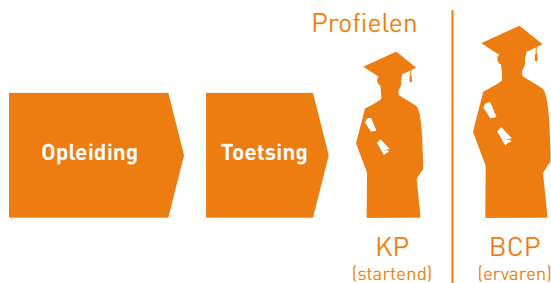
Toelichting gebruik beroepscompetentieprofielen

In deze toelichting staat beschreven wat een beroepscompetentieprofiel (BCP) is en wat de afspraken zijn over het opstellen van sportspecifieke BCP's.

Wat is een BCP?

Een BCP beschrijft een ervaren functionaris. Het geeft inzicht in de werkzaamheden en competenties die nodig zijn om een bepaalde functie te kunnen vervullen.

In een BCP staan de kerntaken centraal. De kerntaken worden opgesplitst in een aantal werkprocessen en de competenties die noodzakelijk zijn bij de uitvoering van de werkzaamheden (zie schema).

BCP's Sportkader

De inhoud van de BCP's Sportkader (lijnen: trainer-coach, instructeur en opleider) wordt gelegitimeerd door de sociale partners (WOS en FNV Sport) en vastgesteld door de georganiseerde sport (NOC*NSF). Voordat een sportbond een BCP gaat gebruiken, moet deze eerst sportspecifiek worden gemaakt.

Wat is de functie van een BCP?

Een BCP kan verschillende functies vervullen. Een belangrijke functie is het inzichtelijk maken van het sportkader dat nu en in de toekomst nodig is om de doelen van de sport(bond) te realiseren. Ook kan het worden gebruikt bij het profileren en positioneren van het sportkader. Daarnaast dient een BCP als input voor het opstellen van de kwalificatieprofielen. Een kwalificatieprofiel beschrijft een startende functionaris. De uitwerking van opleidingen en toetsen (PVB's, vroeger examens genoemd) gebeurt op basis van kwalificatieprofielen (zie schema zoals KNGU dit toelicht).

Kwalificatiestructuur Sport

BCP	Opleidingen gebaseerd op kerntaken en beroepscompetenties (samenhangend geheel van kennis, vaardigheden en attitude).
KP	Kwalificatieprofiel: wat een cursist aan het eind van de cursus moet beheersen.
Proeve van Bekwaamheid	Meetinstrument om beheersing in beeld te brengen.
Leerlijnen	Leerlijnen geven de meest logische opleidingsvolgorde weer.

↓
opleiden

Sportspecifieke BCP's

Conform deze ketengedachte is de georganiseerde sport (NOC*NSF) verantwoordelijk voor het ontwikkelen en onderhouden van de BCP's en is elke sportbond verantwoordelijk voor het specificeren naar de eigen sport(disciplines). Dit specificeren gebeurt door de algemene bewoordingen (sport, sporter, sportlocatie) in het BCP te vervangen door sport-specifieke aanduidingen.

Doelgroepen

De specificatie kan ook betrekking hebben op de specifieke kenmerken van de sporters, bijvoorbeeld: met een handicap, chronische aandoening, overgewicht, 55+. In dat geval is de eerste vraag of deze sporters al dan niet wedstrijdgerelateerd

actief zijn. Doelgroepen die wedstrijdgerelateerd sporten doen dit bij een trainer-coach, terwijl de overigen te maken hebben met een instructeur.

Afspraken

Omwille van de transparantie is afgesproken dat alle kerntaken, bijbehorende werkprocessen en competenties worden opgenomen in het sportspecifieke BCP, tenzij het aantoonbaar is dat bepaalde zaken zich in de betreffende sport niet voordoen om redenen van reglementaire aard. De sportspecifieke BCP's worden vastgesteld door het daartoe bevoegde gezag van de sportbond.

Inhoudsopgave

Opleider 4	2
Opleider 5	6
Bijlage begrippenlijst	16
Bijlage beroepscompetentieprofiel-lijn	17

Opleider 4

Beroepscompetentieprofiel

Inhoudsopgave

1	Algemene informatie over het beroep	3
A.	Functiebenaming	3
B.	Beschrijving van het beroep	3
C.	Loopbaanperspectief	3
D.	Trends en innovaties	4
2	Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep	4
3	Beschrijving van de kerntaken	5
A.	Kerntaak 4.4 Bevorderen competentieontwikkeling sportkader	5

Colofon

In opdracht van
NOC*NSF

Verantwoording
Gelegitimeerd door
WOS, FNV Sport
Op: mei 2012
Te: Arnhem

Ontwikkeld door
ASK (projectgroep Herijking KSS)
Drs. A.A.C. Vervoorn (SEC)
Drs. E.M. Neeskens (EXPOSZ, VU)

Brondocumenten
Beroepscompetentieprofiel
Sportleider 4 (versie april 2003)

1. Algemene informatie over het beroep

In dit hoofdstuk wordt het beroep nader omschreven.

A. Functiebenaming

Praktijkbegeleider

In het vervolg wordt opleider 4 aangeduid als 'praktijkbegeleider'.

B. Beschrijving van het beroep

Werkomgeving	<ul style="list-style-type: none"> De praktijkbegeleider werkt in opdracht van een vereniging en soms van (een geleding van) een sportbond. Hij vervult zijn rol bij cursisten die opleidingen volgen vallend onder de Kwalificatiestructuur Sport (KSS) en/of de Kwalificatiestructuur Arbitrage (KSA). De praktijkbegeleider stimuleert en faciliteert de cursist tot het uitvoeren van de opdrachten in de praktijk.
Typerende beroepshouding	<ul style="list-style-type: none"> De praktijkbegeleider is gericht op het begeleiden van cursisten bij het leren en werken in de praktijk.
Rol en verantwoordelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> Het bestuur van de sportvereniging of sportbond is op te vatten als werkgever van de praktijkbegeleider. Als de praktijkbegeleider werkzaam is voor een sportbond, dan is doorgaans de opleidingsfunctionaris de opdrachtgever. De praktijkbegeleider is ervoor verantwoordelijk dat de cursist zijn praktijkopdrachten kan uitvoeren in de voorgeschreven context (onder andere leeftijd en niveau van de sporters).
Complexiteit	<ul style="list-style-type: none"> De complexiteit voor de leercoach schuilt in de mogelijke spanning tussen de opdrachten die de cursist heeft in het kader van de opleiding enerzijds en de daadwerkelijke praktijk anderzijds.
Wettelijke beroepsvereisten	
Branchevereisten	<ul style="list-style-type: none"> houdt zich aan de beroepscode; zorgt voor een veilig sportklimaat.

C. Loopbaanperspectief

De praktijkbegeleiders die dit ambiëren kunnen zich ontwikkelen in de opleidersrollen op niveau 5: leercoach, expert en PVB-beoordelaar.

D. Trends en innovaties

Hieronder worden relevante ontwikkelingen voor het beroep beschreven. Trends en innovaties geven aan in hoeverre het beroep nog kan veranderen onder invloed van vernieuwingen.

Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (bijvoorbeeld technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector).

Arbeidsmarkt	Sportopleidingen en het MBO Sport & Bewegen (S&B) groeien steeds verder naar elkaar toe. Studenten uit het S&B-onderwijs en cursisten van sportopleidingen moeten voor hun competentiegerichte opleiding leren in de praktijk onder begeleiding van een praktijkbegeleider. Een gekwalificeerde praktijkbegeleider wordt zowel door het onderwijs als de sportbond erkend.
Wetgeving en regelgeving	
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	Kwaliteitsbewaking van opleidingen en toetsen worden steeds belangrijker. Praktijkbegeleiders worden door middel van een PVB gekwalificeerd. NOC*NSF heeft een auditororganisatie ingericht die verantwoordelijk is voor de kwaliteitsbewaking van de toetsing binnen de KSS.

2. Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de kerntaken en werkprocessen die kenmerkend zijn voor het beroep.

Een kerntaak is een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang.

Een werkproces is een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Het werkproces kent een begin en een eind, heeft een resultaat en wordt herkend in de beroepspraktijk. De werkprocessen worden in handelingen beschreven, zodat duidelijk is wat de beroepsbeoefening inhoudt.

Praktijkbegeleider

Kerntaak	Werkproces
Kerntaak 4.4	4.4.1 Informeert sportkader (in opleiding)
Bevorderen competentieontwikkeling sportkader	4.4.2 Creëert leeromgeving voor sportkader (in opleiding)
	4.4.3 Begeleidt sportkader (in opleiding)

3. Beschrijving van de kerntaken

Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende kerntaken in dit beroepscompetentieprofiel. Het beschrijven van de benodigde vakken- en vakvaardigheden wordt in een later stadium ingevuld door bonden in samenspraak met NOC*NSF.

A. Kerntaak 4.4 Bevorderen competentieontwikkeling sportkader

Praktijkbegeleider

Werkprocessen bij kerntaak 4.4	Beschrijving van het werkproces	Resultaat
4.4.1 Informeert sportkader (in opleiding)	<ul style="list-style-type: none"> • draagt relevante informatie voor sportkader binnen de vereniging/organisatie over. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportkader beschikt over relevante informatie.
4.4.2 Creëert leeromgeving voor sportkader (in opleiding)	<ul style="list-style-type: none"> • stelt leerwerkplan voor vereniging/organisatie op en bij; • creëert een optimale leerwerkplek voor sportkader in opleiding; • onderhoudt contact met opleiders van de opleiding. 	<ul style="list-style-type: none"> • optimale leerwerkplek.
4.4.3 Begeleidt sportkader (in opleiding)	<ul style="list-style-type: none"> • geeft sportkader in opleiding feedback op de uitvoering van hun opdrachten; • benadert sportkader in opleiding positief. 	<ul style="list-style-type: none"> • tevreden kader in opleiding en tevreden vereniging.
Toelichting		

Competenties die nodig zijn om kerntaak 4.4 goed uit te voeren:

Competentie Bevorderen competentieontwikkeling van sporttechnisch kader

De praktijkbegeleider is in staat op een adequate manier het sporttechnisch kader dat in opleiding is te begeleiden en een bijdrage te leveren aan kennisoverdracht.

Beheersingscriteria

- stelt leerwerkplan voor vereniging/organisatie op en bij;
- creëert een optimale leerwerkplek voor sportkader in opleiding;
- geeft sportkader in opleiding feedback op de uitvoering van hun opdrachten;

- benadert sportkader in opleiding positief;
- onderhoudt contact met opleiders van de opleiding;
- draagt relevante informatie voor sportkader binnen de vereniging/organisatie over.

Burgerschapscompetentie

De praktijkbegeleider is in staat op een adequate manier een voorbeeldfunctie te vervullen.

Beheersingscriteria

- gaat correct om met alle betrokkenen;
- komt afspraken na;
- houdt zich aan beroepscode;
- staat model voor correct gedrag op en rond de sport- en/of opleidingslocatie;
- gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.

Leercompetentie

De praktijkbegeleider is in staat om op een adequate manier hulpvragen te verwoorden en deskundigen dan wel kennisbronnen te raadplegen.

Beheersingscriteria

- reflecteert op het eigen handelen;
- vraagt feedback;
- verwoordt eigen leerbehoeften;
- legt leermomenten vast;
- raadpleegt kennisbronnen/deskundigen.

Opleider 5

Beroepscompetentieprofiel

Inhoudsopgave

1	Algemene informatie over het beroep	7
A.	Functiebenaming	7
B.	Beschrijving van het beroep	8
C.	Loopbaanperspectief	8
D.	Trends en innovaties	9
2	Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep	9
3	Beschrijving van de kerntaken	10
A.	Kerntaak 5.4 Coachen van cursisten (Leercoach)	10
A.	Kerntaak 5.4 Geven van workshops (Expert)	12
A.	Kerntaak 5.4 Afnemen van PVB's (PVB-beoordelaar)	14

Colofon

In opdracht van
NOC*NSF

Verantwoording
Gelegitimeerd door
WOS, FNV Sport
Op: mei 2012
Te: Arnhem

Ontwikkeld door
ASK (projectgroep Herijking KSS)
Drs. A.A.C. Vervoorn (SEC)
Drs. E.M. Neeskens (EXPOSZ, VU)

Brondocumenten
Beroepscompetentieprofiel
Sportleider 5 (versie april 2003)

1. Algemene informatie over het beroep

In dit hoofdstuk wordt het beroep nader omschreven.

A. Functiebenaming

Leercoach, Expert, PVB-beoordelaar, Opleider, Docent

B. Beschrijving van het beroep

Werkomgeving	<ul style="list-style-type: none"> • De opleider 5 werkt in opdracht van de sportbond. • De opleider 5 vervult de rollen van leercoach, expert of PVB-beoordelaar bij opleidingen en toetsen vallend onder de Kwalificatiestructuur Sport (KSS) en Kwalificatiestructuur Arbitrage (KSA). De praktijkbegeleider stimuleert en faciliteert de cursist tot het uitvoeren van de opdrachten in de praktijk. • De leercoach stimuleert de cursist tot het opstellen van een (individueel) plan voor een leertraject uitgaande van de te verwerven en de reeds aanwezige competenties. De leercoach coacht de uitvoering van het plan en daarmee de competentieontwikkeling van de cursist. De leercoach stimuleert de cursist tot reflectie op zijn ontwikkeling tot trainer-coach, instructeur of official. De leercoach werkt met individuele en kleine groepen cursisten. • De expert verzorgt workshops (bijeenkomsten) en kan op afstand worden geraadpleegd door cursisten en collega's met vragen van inhoudelijke aard. De expert is deskundig in sport-specifieke en/of -generieke onderwerpen en is in didactisch opzicht in staat om een workshop te verzorgen die bijdraagt aan de competentieontwikkeling van de cursisten. • De PVB-beoordelaar beoordeelt de competenties van een kandidaat op basis van de uitvoering van een proeve van bekwaamheid en geeft hierover een oordeel. Dit oordeel dient objectief, valide, betrouwbaar en onafhankelijk te zijn. In het toetsplan zijn de verschillende vormen van beoordeling voor elke proeve van bekwaamheid vastgelegd. Een proeve van bekwaamheid kan bestaan uit een portfoliobeoordeling en/of een praktijkbeoordeling. Een portfoliobeoordeling vindt plaats aan de hand van bewijzen die de kandidaat aanlevert. Een praktijkbeoordeling vindt plaats in de praktijksituatie en bestaat uit een planningsinterview, een praktijkobservatie en/of een reflectie-interview. • De PVB-beoordelaar beoordeelt concreet waarneembaar en/of verifieerbaar gedrag aan de hand van de beoordelingscriteria die zijn opgenomen in de PVB-beschrijving. De PVB-beoordelaar houdt zich aan de instructies en taken die staan beschreven in het toetsplan en de PVB-beschrijving. De PVB-beoordelaar vult het beoordelingsprotocol in en bepaalt het voorlopige resultaat van de beoordeling en geeft deze door aan de toetsingscommissie van de sportbond ter vaststelling en registratie.
Typende beroepshouding	<ul style="list-style-type: none"> • De opleider 5 is gericht op het begeleiden (Leercoach, Expert) of beoordelen (PVB-beoordelaar) van de competentieontwikkeling van sportkader in het kader van de KSS of KSA.

Rol en verantwoordelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur van de sportbond en/of onderwijsinstelling is op te vatten als werkgever van de opleider 5. Namens het bestuur van de sportbond is doorgaans de opleidingsfunctionaris de opdrachtgever van de leercoach en expert. De leercoach en expert zijn verantwoordelijk voor de competentiegerichte opleiding. Dit betreft zowel inhoud als didactiek. • De leercoach begeleidt cursisten op maat (en op afstand) bij het uitvoeren van het leertraject. De leercoach adviseert, stimuleert en volgt het leertraject van de cursist. De begeleiding bestaat uit individuele en kleine groepsgesprekken. Indien nodig neemt de leercoach maatregelen richting andere opleiders (expert, praktijkbegeleiders). De leercoach houdt de ontwikkeling van de cursist bij. Voor deelname aan PVB's wordt door sommige sportbonden aan de leercoach om een akkoordverklaring gevraagd. • De expert is verantwoordelijk voor het afstemmen van de inhoud en didactische opzet van de workshop op de leervragen en -behoeften van de cursisten en de doelstellingen van de opleiding. • De PVB-beoordelaar is verantwoordelijk voor de competentiegerichte toetsing. Namens het bestuur van de bond is doorgaans de Toetsingscommissie de opdrachtgever van de PVB-beoordelaar. • De PVB-beoordelaar creëert voorwaarden waardoor de kandidaat (cursist die wordt getoetst) tot een goede prestatie kan komen. De PVB-beoordelaar voert de taken zelfstandig uit en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de beoordeling en de verslaglegging. De PVB-beoordelaar is verantwoording verschuldigd aan de Toetsingscommissie van de sportbond.
Complexiteit	<ul style="list-style-type: none"> • De complexiteit voor de leercoach schuilt in het maatwerk bij de individuele begeleiding (zoals de mate van zelfsturing versus structurering) en de (on)voorspelbaarheid van leerprocessen. De leercoach staat voor de uitdaging het leren van de individuele cursist en kleine groepen te faciliteren door bij te dragen aan de afstemming van het leren in de praktijk op basis van opdrachten (onder begeleiding van de praktijkbegeleider) en het leren tijdens bijeenkomsten (onder begeleiding van experts). • De complexiteit voor de expert schuilt in het maatwerk voor de individuele cursisten versus de collectieve benadering van de groep. De expert staat voor de uitdaging het leren van cursisten te faciliteren door enerzijds aan te sluiten bij de praktische situatie van de cursisten en anderzijds bij de verschillende theoretische achtergronden. Dit vindt plaats tijdens interactieve bijeenkomsten door (op afstand) inhoudelijke vragen te beantwoorden. • De complexiteit voor de PVB-beoordelaar ligt in het beoordelen van het concreet waarneembaar en/of verifieerbaar gedrag. De PVB-beoordelaar staat voor de uitdaging de competenties van kandidaten objectief, onafhankelijk en integer te beoordelen en deze beoordeling te kunnen beargumenteren naar de betrokkenen.
Wettelijke beroepsvereisten	
Branchevereisten	<ul style="list-style-type: none"> • houdt zich aan de beroepscode; • zorgt voor een veilig sportklimaat.

C. Loopbaanperspectief

De opleiders die dit ambiëren kunnen zich ontwikkelen in alle rollen (leercoach, expert en PVB-beoordelaar) en tot 'opleider van opleiders'.

D. Trends en innovaties

Hieronder worden relevante ontwikkelingen voor het beroep beschreven. Trends en innovaties geven aan in hoeverre het beroep nog kan veranderen onder invloed van vernieuwingen.

Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (bijvoorbeeld technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector).

Arbeidsmarkt	Sportopleidingen en het MBO Sport & Bewegen (S&B) groeien steeds verder naar elkaar toe. Het is mogelijk dat in de toekomst het onderwijs gebruik gaat maken van gekwalificeerde KSS-opleiders en omgekeerd.
Wetgeving en regelgeving	
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	Kwaliteitsbewaking van opleidingen en toetsen worden steeds belangrijker. Sommige bonden kiezen ervoor om opleiders door een PVB te kwalificeren. NOC*NSF heeft een auditorganisatie ingericht die verantwoordelijk is voor de kwaliteitsbewaking van de toetsing binnen de KSS.

2. Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de kerntaken en werkprocessen kenmerkend voor het beroep.

Een kerntaak is een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang.

Een werkproces is een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Het werkproces kent een begin en een eind, heeft een resultaat en wordt herkend in de beroepspraktijk. De werkprocessen worden in handelingen beschreven, zodat duidelijk is wat de beroepsbeoefening inhoudt.

Opleider

Kerntaak	Werkproces
Kerntaak 5.4	5.4.1 Begeleidt cursisten
Coachen van cursisten (Leercoach)	5.4.2 Vervult spilfunctie in opleiding
Kerntaak 5.4	5.4.1 Biedt passende inhoud aan
Geven van workshops (Expert)	5.4.2 Gebruikt passende didactiek
Kerntaak 5.4	5.4.1 Beoordeelt portfolio's
Afnemen van PVB's (PVB-beoordelaar)	5.4.2 Beoordeelt praktijk
	5.4.3 Protocolleert en communiceert beoordelingen

3. Beschrijving van de kerntaken

Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende kerntaken in dit beroepscompetentieprofiel. Het beschrijven van de benodigde vakken- en vakvaardigheden wordt in een later stadium ingevuld door bonden in samenspraak met NOC*NSF.

A. Kerntaak 5.4 Coachen van cursisten

Leercoach

Werkprocessen bij kerntaak 5.4	Beschrijving van het werkproces	Resultaat
5.4.1 Begeleidt cursisten	<ul style="list-style-type: none"> • handelt op basis van visie op competentiegericht leren en opleiden; • informeert cursisten over de inhoud en opzet van de opleiding; • zet de cursist aan tot zelfreflectie; • benadert de cursisten positief; • bespreekt met de cursist de resultaten van de competentiescan; • begeleidt de cursist bij het formuleren van persoonlijke leerdoelen; • analyseert samen met de cursist de praktijkleersituatie; • adviseert/overlegt met de cursist over het te volgen leertraject; • begeleidt de cursist bij het opstellen van het persoonlijke leertraject (POP); • voert begeleidingsgesprekken met de cursist; • volgt de ontwikkeling van de cursist (portfolio); • geeft de cursist feedback op de uitvoering van het leertraject; • evalueert regelmatig met de cursist het persoonlijke leerproces en -resultaat; • leidt intervisiebijeenkomsten op gestructureerde wijze; • begeleidt cursisten bij het uitwisselen van ervaringen; • hanteert passende/activerende gesprekstechnieken bij intervisie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Coaching is afgestemd op cursist. • Intervisie draagt bij aan het leerproces van de cursisten. • Leertraject is op maat.
5.4.2 Vervult spilfunctie in opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • onderhoudt contact met de praktijkbegeleiders; • geeft algemene bevindingen door aan experts; • geeft gefundeerde akkoordverklaring af voor deelname aan PVB; • onderhoudt contact met de sportbond. 	<ul style="list-style-type: none"> • naadloze aansluiting van praktijk en workshops.
Toelichting		

Competenties die nodig zijn om kerntaak 5.4 goed uit te voeren:

Competentie Coachen van cursisten

De leercoach is in staat op een adequate manier individuele en kleine groepen cursisten te coachen tijdens het leertraject.

Beheersingscriteria

- handelt op basis van visie op competentiegericht leren en opleiden;
- informeert cursisten over de inhoud en opzet van de opleiding;
- zet de cursist aan tot zelfreflectie;
- benadert de cursisten positief;
- bespreekt met de cursist de resultaten van de competentiescan;
- begeleidt de cursist bij het formuleren van persoonlijke leerdoelen;
- analyseert samen met de cursist de praktijkleersituatie;
- adviseert/overlegt met de cursist over het te volgen leertraject;
- begeleidt de cursist bij het opstellen van het persoonlijke leertraject (POP);
- voert begeleidingsgesprekken met de cursist;
- volgt de ontwikkeling van de cursist (portfolio);
- geeft de cursist feedback op de uitvoering van het leertraject;
- evalueert regelmatig met de cursist het persoonlijke leerproces en -resultaat;
- leidt intervisiebijeenkomsten op gestructureerde wijze;
- begeleidt cursisten bij het uitwisselen van ervaringen;
- hanteert passende/activerende gesprekstechnieken bij intervisie.

Competentie Vervullen van spilfunctie binnen de opleiding

De leercoach is in staat op een adequate manier een spilfunctie binnen de opleiding te vervullen voor wat betreft de afstemming tussen de praktijk(opdrachten) en de workshops.

Beheersingscriteria

- onderhoudt contact met de praktijkbegeleiders;
- geeft algemene bevindingen door aan experts;
- geeft gefundeerde akkoordverklaring af voor deelname aan PVB;
- onderhoudt contact met de sportbond.

Burgerschapscompetentie

De leercoach is in staat op een adequate manier een voorbeeldfunctie te vervullen.

Beheersingscriteria

- gaat correct om met alle betrokkenen;
- komt afspraken na;
- houdt zich aan beroepscode;
- staat model voor correct gedrag op en rond de sport- en/of opleidingslocatie;
- gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.

Leercompetentie

De leercoach is in staat om op een adequate manier hulpvragen te verwoorden en deskundigen dan wel kennisbronnen te raadplegen.

Beheersingscriteria

- reflecteert op het eigen handelen;
- vraagt feedback;
- verwoordt eigen leerbehoeften;
- legt leermomenten vast;
- raadpleegt kennisbronnen/deskundigen.

A. Kerntaak 5.4. Geven van workshops

Expert

Werkprocessen bij kerntaak 5.4	Beschrijving van het werkproces	Resultaat
5.4.1 Biedt passende inhoud aan	<ul style="list-style-type: none"> • stemt inhoud af op het kwalificatieprofiel en de praktijkopdrachten; • maakt actuele en relevante kennis toegankelijk voor cursisten; • beantwoordt (op afstand) inhoudelijke vragen van cursisten; • geeft praktijknabije uitleg en voorbeelden die passen bij de cursisten. 	<ul style="list-style-type: none"> • op cursist afgestemde inhoud.
5.4.2 Gebruikt passende didactiek	<ul style="list-style-type: none"> • handelt op basis van visie op competentiegericht leren en opleiden; • benadert de cursisten positief; • stelt op basis van doelstelling en beginsituatie een planning op; • activeert en inventariseert de leervragen van de cursisten; • arrangeert situaties voor het veilig en doelmatig oefenen van vaardigheden; • geeft cursisten feedback; • hanteert passende/activerende didactische werkvormen; • maakt effectief gebruik van didactische hulpmiddelen; • differentieert (indien functioneel); • evalueert het proces en resultaat van de workshop; • onderhoudt contact met de sportbond. 	<ul style="list-style-type: none"> • workshop op maat.
Toelichting		

Competenties die nodig zijn om kerntaak 5.4 goed uit te voeren:

Competentie Aanbieden van passende inhoud

De expert is in staat op een adequate manier inhoudelijk verantwoorde workshops te geven (plannen, uitvoeren en evalueren).

Beheersingscriteria

- stemt inhoud af op het kwalificatieprofiel en de praktijkopdrachten;
- maakt actuele en relevante kennis toegankelijk voor cursisten;
- beantwoordt (op afstand) inhoudelijke vragen van cursisten;
- geeft praktijknabije uitleg en voorbeelden die passen bij de cursisten.

Competentie Gebruiken van passende didactische werkvormen

De expert is in staat op een adequate manier didactisch verantwoorde workshops te geven (plannen, uitvoeren en evalueren).

Beheersingscriteria

- handelt op basis van visie op competentiegericht leren en opleiden;
- benadert de cursisten positief;
- stelt op basis van doelstelling en beginsituatie een planning op;
- activeert en inventariseert de leervragen van de cursisten;
- arrangeert situaties voor het veilig en doelmatig oefenen van vaardigheden;
- geeft cursisten feedback;
- hanteert passende/activerende didactische werkvormen;
- maakt effectief gebruik van didactische hulpmiddelen;
- differentieert (indien functioneel);
- evalueert het proces en resultaat van de workshop;
- onderhoudt contact met de sportbond.

Burgerschapscompetentie

De expert is in staat op een adequate manier een voorbeeldfunctie te vervullen.

Beheersingscriteria

- gaat correct om met alle betrokkenen;
- komt afspraken na;
- houdt zich aan beroepscode;
- staat model voor correct gedrag op en rond de sport- en/of opleidingslocatie;
- gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.

Leercompetentie

De expert is in staat om op een adequate manier hulpvragen te verwoorden en deskundigen dan wel kennisbronnen te raadplegen.

Beheersingscriteria

- reflecteert op het eigen handelen;
- vraagt feedback;
- verwoordt eigen leerbehoeften;
- legt leermomenten vast;
- raadpleegt kennisbronnen/deskundigen.

A. Kerntaak 5.4 Afnemen van PVB's

PVB-beoordelaar

Werkprocessen bij kerntaak 5.4	Beschrijving van het werkproces	Resultaat
5.4.1 Beoordeelt portfolio's	<ul style="list-style-type: none"> • controleert of alle beoordelingscriteria worden afgedekt door bewijzen; • controleert de authenticiteit van de bewijzen; • controleert of aan de afnamecondities is voldaan; • waardeert de bewijzen in relatie tot de beoordelingscriteria; • stelt het voorlopige resultaat van de portfoliobeoordeling vast. 	<ul style="list-style-type: none"> • een objectieve, betrouwbare, onafhankelijke en valide beoordeling van het portfolio.
5.4.2 Beoordeelt praktijk	<ul style="list-style-type: none"> • controleert deelname- en afnamecondities; • schept een sfeer waarin de kandidaat zich op zijn gemak voelt; • benadert de kandidaat positief; • beslist over doorgang van de PVB-afname; • bepaalt wie verwijtbaar is in geval van geen doorgang; • legt aan de kandidaat (de onderdelen van) de praktijkafname uit; • toetst in een planningsinterview de voorbereiding van de kandidaat; • kiest een geschikte waarnemingspositie voor de praktijkbeoordeling; • observeert, registreert en interpreteert het handelen van de kandidaat; • grijpt in als de veiligheid in het geding is (indien toegestaan); • toetst de beoordelingscriteria door middel van een reflectie-interview; • past de STAR-methodiek toe (indien nodig); • stelt het voorlopige resultaat van de praktijkbeoordeling vast. 	<ul style="list-style-type: none"> • ontwikkelt sporttechnisch beleid.
5.4.2 Protocolleert en communiceert beoordelingen	<ul style="list-style-type: none"> • vult beoordelingsprotocol(len) volledig en correct in; • overlegt met collega PVB-beoordelaar (indien van toepassing); • motiveert de voorlopige uitslag van de PVB aan de kandidaat; • geeft de kandidaat (schriftelijk) feedback (indien van toepassing); • geeft voorlopige uitslag door aan de toetsingscommissie; • handelt eventuele PVB-formaliteiten af; • onderhoudt contact met de toetsingscommissie van de sportbond. 	<ul style="list-style-type: none"> • volledig en correct ingevuld beoordelingsprotocol.
Toelichting		

Competenties die nodig zijn om kerntaak 5.4 goed uit te voeren:

Competentie Beoordelen van portfolio's

De PVB-beoordelaar is in staat op een adequate manier portfolio's te beoordelen.

Beheersingscriteria

- controleert of alle beoordelingscriteria worden afgedekt door bewijzen;
- controleert de authenticiteit van de bewijzen;
- controleert of aan de afnamecondities is voldaan;
- waardeert de bewijzen in relatie tot de beoordelingscriteria;
- stelt het voorlopige resultaat van de portfolio-beoordeling vast.

Competentie Beoordelen van praktijk

De PVB-beoordelaar is in staat op een adequate manier een kandidaat aan de hand van een praktijkbeoordeling bestaande uit een plannings-interview en/of praktijkbeoordeling en/of reflectie-interview te beoordelen.

Beheersingscriteria

- controleert deelnamen afnamecondities;
- zorgt voor een rustige omgeving en passende opstelling bij interview(s);
- scheidt een sfeer waarin de kandidaat zich op zijn gemak voelt;
- benadert de kandidaat positief;
- beslist over doorgang van de PVB-afname;
- bepaalt wie verwijtbaar is in geval van geen doorgang;
- legt aan de kandidaat (de onderdelen van) de praktijkafname uit;
- toetst in een plannings-interview de voorbereiding van de kandidaat;
- kiest een geschikte waarnemingspositie voor de praktijkbeoordeling;
- observeert, registreert en interpreteert het handelen van de kandidaat;
- grijpt in als de veiligheid in het geding is (indien toegestaan);
- toetst de beoordelingscriteria door middel van een reflectie-interview;
- past de STAR-methodiek toe (indien nodig);
- stelt het voorlopige resultaat van de praktijkbeoordeling vast.

Competentie Protocolleren en communiceren van beoordelingen

De PVB-beoordelaar is in staat op een adequate manier het voorlopige resultaat van de PVB vast te leggen en te communiceren.

Beheersingscriteria

- vult beoordelingsprotocol(len) volledig en correct in;
- overlegt met collega PVB-beoordelaar (indien van toepassing);
- motiveert de voorlopige uitslag van de PVB aan de kandidaat;
- geeft de kandidaat (schriftelijk) feedback (indien van toepassing);
- geeft voorlopige uitslag door aan de toetsingscommissie;
- handelt eventuele PVB-formaliteiten af;
- onderhoudt contact met de toetsingscommissie van de sportbond.

Burgerschapscompetentie

De PVB-beoordelaar is in staat op een adequate manier een voorbeeldfunctie te vervullen.

Beheersingscriteria

- gaat correct om met alle betrokkenen;
- komt afspraken na;
- houdt zich aan beroepscode;
- staat model voor correct gedrag op en rond de sport- en/of opleidingslocatie;
- gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.

Leercompetentie

De PVB-beoordelaar is in staat om op een adequate manier hulpvragen te verwoorden en deskundigen dan wel kennisbronnen te raadplegen.

Beheersingscriteria

- reflecteert op het eigen handelen;
- vraagt feedback;
- verwoordt eigen leerbehoeften;
- legt leermomenten vast;
- raadpleegt kennisbronnen/ deskundigen.

Begrippenlijst

ASK

Academie voor Sportkader, onderdeel van NOC*NSF.

Activiteiten

Betreft alles met uitzondering van het reguliere sportaanbod bestaande uit trainingen/lessen en wedstrijden.

Audit Sportkader

Audit gericht op de toetsing in het kader van de KSS door Sportbonden.

Beroep

Aanduiding voor de functie. Voor niveau 1 klinkt het woord 'beroep' zwaar. Omwille van de uniformiteit wordt echter ook hier gesproken over beroep.

Beroepsbeoefenaar

In de beroepscompetentieprofielen wordt gesproken over beroepsbeoefenaar om de betreffende functionaris aan te duiden.

Beroepscompetentieprofiel

Beschrijving van een ervaren beroepsbeoefenaar.

Calibris

Kenniscentrum Calibris dat verantwoordelijk is voor de erkenning van leerbedrijven en voor het onderhoud van de kwalificatiestructuur voor de sectoren Zorg, Welzijn en Sport (mbo).

Complexiteit

Graadmeter voor de niveau-bepaling: hoe complexer, hoe hoger het niveau.

Competentie

Geïntegreerd geheel van kennis, vaardigheden, attitudes en persoonlijke eigenschappen van een individu, dat in een bepaalde context leidt tot succesvol presteren.

Doelgroep

Sporters met bepaalde kenmerken, bijvoorbeeld talenten, topsporters of sporters met een handicap.

Kerntaak

Een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang.

KSA

Kwalificatiestructuur Arbitrage maakt met ingang van 2012 deel uit van de Kwalificatiestructuur Sport.

KSS

Kwalificatiestructuur Sport. Deze is herijkt in 2012.

KSS-nummer PVB

Nummer van de proeve van bekwaamheid zoals vermeld in de toetsdocumenten Kwalificatiestructuur Sport.

Kwalificatieniveau

Niveau binnen de KSS.

Kwalificatieprofiel

Beschrijving van een startende beroepsbeoefenaar.

Model toetsdocumenten

Document behorende bij de KSS waarin is opgenomen: het reglement sport, toetsplannen en PVB-beschrijvingen.

Opleiding

Leertraject van de cursist zonder de toetsing.

Portfoliobeoordeling

Beoordeling van de bewijzen waarmee een kandidaat aantoonbaar over bepaalde competenties te beschikken.

Praktijkbeoordeling

Beoordeling van een kandidaat door een combinatie van interview(s) en een praktijktoets.

PVB

Proeve van bekwaamheid, vroeger examen genoemd.

PVB-beschrijving

Document waarin de inhoud en vorm van de PVB is vastgelegd.

Sportkader

Iedereen die werkzaam is in de sport met uitzondering van de sporters.

Sporter

Algemene term voor degene die de sport beoefent.

Sportketen

Betreft een sportaanbod van verschillende aanbieders (bijvoorbeeld vereniging, buurt, buitenschoolse opvang) dat op elkaar is afgestemd.

Sportleider

Overkoepelende term voor trainer-coach en instructeur. In de KSS 2004 werd iedereen aangeduid met sportleider.

Toetsdocumenten

Documenten waarin beschreven staat hoe de toetsing in verband met kwalificatie/diplomering van sportkader plaatsvindt.

Toetsing

Voorheen examen genoemd. Manier waarop wordt vastgesteld of de kandidaat aan de criteria voor kwalificatie voldoet.

Toetsingscommissie

Door het bestuur van de sportbond ingestelde commissie die verantwoordelijk is voor de kwaliteitsbewaking van de toetsing.

Toetsplan

Beschrijving van de proeven van bekwaamheid die met een voldoende resultaat moeten worden afgelegd voor een bepaalde kwalificatie.

Toetsreglement Sport

Basis van de reglementering van toetsing en kwalificatie binnen de KSS.

VWS

Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Werkproces

Een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Een werkproces kent een begin en een eind, heeft een resultaat en wordt herkend in de beroepspraktijk.

Beroepscompetentieprofiel-lijn

Opzet BCP-lijnen (op basis van reacties gebruikers, werkgroepleden, aansluitend op Europees model en onderzoek).

Trainer-coach (wedstrijdgerelateerd)

Instructeur (niet-wedstrijdgerelateerd)

Opleider

Kerntaak	Trainer-coach (wedstrijdgerelateerd)	Instructeur (niet-wedstrijdgerelateerd)	Opleider
1.1	Assisteren bij trainingen/activiteiten	Assisteren bij lessen/activiteiten	-
1.2	Zorgen voor maatregelen	Zorgen voor maatregelen	-
2.1	Geven van trainingen*	Geven van trainingen*	-
2.2	Begeiden bij wedstrijden	Begeiden bij wedstrijden	-
2.3	Assisteren bij activiteiten	Assisteren bij activiteiten	-
3.1	Geven van trainingen	Geven van lessen	-
3.2	Coachen bij wedstrijden	-	-
3.3	Organiseren van activiteiten	Organiseren van activiteiten	-
3.4	Aansturen van kader	Aansturen van sportkader	-
3.5	Afnemen van vaardigheidstoetsen	Afnemen van vaardigheidstoetsen	-
4.1	Geven van trainingen	Geven van lessen	-
4.2	Coachen bij wedstrijden	-	-
4.3	Ondersteunen van sporttechnisch beleid	Ondersteunen van sportgerelateerd beleid	-
4.4	-	-	Bevorderen van competentieontwikkeling sportkader (praktijkbegeleider)
4.5	Samenwerken met begeleidingsteam en onderhouden van externe contacten	Samenwerken met begeleidingsteam en onderhouden van externe contacten	-
4.6	Scouten van sporters	-	-
5.1	Geven van trainingen	Geven van lessen	-
5.2	Coachen bij wedstrijden	-	-
5.3	Ondersteunen meerjarentopsportbeleid	Ondersteunen van meerjarentopsportbeleid	-
5.4	-	-	Bevorderen van competentieontwikkeling sportkader (leercoach, expert, PVB-beoordelaar)
5.5	Managen van topsportbegeleidingsteam en netwerken	Managen van begeleidingsteam en netwerken	-
5.6	Vergaren, ontwikkelen, toepassen en delen van kennis	Vergaren, ontwikkelen, toepassen en delen van kennis	-
5.7	Begeiden van topsporters	Begeiden van doelgroepen of sportketens**	-

In de BCP's zelf staan de kenmerken van de 'sporters' omschreven.

* Onder verantwoordelijkheid van niveau 3 of hoger.

** Bij verschillende vormen van sportaanbod moet worden gedacht aan sporters met een specifieke begeleidingsvraag en aan sportketens met een sportaanbod van verschillende aanbieders (vereniging, buurt, buitenschoolse opvang) dat op elkaar is afgestemd.

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

